

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Saken gjelder: Ulovlig direkte anskaffelse. Vesentlig endring av kontrakt.

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for kjøp av tjenester for innsamling og transport av husholdningsavfall. Det var stilt krav om at kjøretøyene minimum skulle ha Euro-standard 4. Alle tilbyderne hadde tilbudt kjøretøy med Euro-standard 5. Under utførelsen av kontrakten benyttet valgte leverandør biler som hadde Euro-standard 3. Klager varslet innklagede gjentatte ganger om dette. Klagenemnda kom til at innklagede hadde en klar oppfordring til å undersøke kontraktsutførelsen nærmere, og til at unnlatelsen av å håndheve kontrakten utgjorde en "vesentlig endring" av kontrakten.

Klagenemndas avgjørelse 30. juni 2015 i sak 2015/27

Klager: RenoNorden AS

Innklaget: Eidsvoll kommune

Klagenemndas medlemmer: Arve Rosvold Alver, Tone Kleven og Jakob Wahl

Bakgrunn:

- (1) Øvre Romerike Innkjøpssamarbeid kunngjorde høsten 2011 en åpen anbudskonkurranse på vegne av blant annet Eidsvoll kommune (heretter innklagede), for anskaffelse av tjenester for innsamling og transport av husholdningsavfall. Anskaffelsens verdi er ikke opplyst. Tilbudsfristen var 22. november 2011.
- (2) Det skulle inngås kontrakt for fire kommuner, og det var opplyst i konkurransegrunnlaget at leverandøren kunne levere deltilbud eller tilbud på alle fire kommuner. Det ble også opplyst at NS 9430 "*Alminnelige kontraktsbestemmelser om innsamling og transport av husholdningsavfall*" skulle gjelde.
- (3) Av kontraktsbestemmelsene i konkurransegrunnlagets vedlegg 1 fulgte det under punkt 1.12 "*Kjøretøy og utstyr*":

"Setningen i NS 9430: "Oppdragsgiver skal godkjenne valg av kjøretøy" går ut, og erstattes med "Oppdragsgiver skal bli informert om valg av kjøretøy".

Kjøretøy skal ha minimum Euro 4 standard."

- (4) Kontrakt skulle tildeles det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, basert på tildelingskriteriene "*Pris*" (70 %), "*Kjøretøy*" (9 %), "*Operativ kvalitetssikring*" (7 %), "*Bemanning*" (7 %) og "*Miljø*" (7 %). I konkurransegrunnlaget punkt 33 "*Tildelingskriterier*" ble tildelingskriteriet "*Miljø*" utdypet som følger:

"Beskrivelse av Euroklasse på kjøretøy utover Euro 4, av miljøvennlig rengjøring/miljøvaskehall av kjøretøy, Eco-kjøring (transportøkonomi og miljøriktig kjøring)."

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Rådhusgaten 4
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00
Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

- (5) I tildelingsbeslutning av 23. desember 2011 ble det informert om at Bentzen Transport AS (heretter valgte leverandør) ble tildelt kontrakten med Eidsvoll kommune, mens Norsk Gjenvinning AS ble tildelt kontrakt med de øvrige kommunene. RenoNorden AS (heretter klager) leverte tilbud på alle de fire områdene, men ble ikke tildelt kontrakt. Det ble også opplyst i tildelingsbeslutningen at alle leverandørene hadde tilbudt kjøretøy med Euro-standard 5. Valgte leverandør tilbød til sammen 3 biler for kontrakten med innklagede, mens klager tilbød 4 biler, i tillegg til én som i tildelingsbeslutningen er opplyst å være mindre bil/krokbil.
- (6) Ett år etter gjennomført konkurranse oppdaget klager at valgte leverandør gjennomførte oppdraget med biler som ikke oppfylte Euro 5-standard, og gjorde innklagede oppmerksom på dette i brev av 7. januar 2013. Innklagede opplyste i brev av 16. januar 2013 at det for tiden ble brukt kjøretøy med Euro 3-standard på grunn av ombygging av kjøretøyene med Euro 5-standard.
- (7) Innklagede har forklart at kommunen henvendte seg til et advokatfirma med spørsmål om kontrakten kunne heves på grunn av de avvikende kjøretøyene. Innklagede mottok advokatfirmaets uttalelse 27. juni 2013 hvor det fremgår at det ikke ble ansett å foreligge et vesentlig mislighold av kontrakten, men at det ikke kunne utelukkes at det ville oppstå hevingsrett ved vedvarende mislighold fra valgte leverandør. Det ble uttalt at innklagede likevel måtte kunne kreve retting, eventuelt prisavslag.
- (8) I brev til valgte leverandør 4. oktober 2013, opplyser innklagede at manglende kontraktsoppfyllelse hovedsakelig skyldtes problemer som valgte leverandør ikke kunne lastes for. Innklagede viste til at reparasjoner og verkstedsopphold i løpet av kontraktsperioden var påregnelige, og at *"kommunen mener det er i strid med kontrakten at [valgte leverandør] ikke har kunnet stille med erstatningskjøretøy med riktig euroklasse når kjøretøyer har vært midlertidig ute av drift."* Det fremkom også at valgte leverandør hadde opplyst at de ville skaffe ytterligere ett kjøretøy med Euro-standard 5. Innklagede anså på denne bakgrunnen faren for mislighold betydelig redusert, og at det ikke var nødvendig å avvikle kontraktsforholdet slik saken stod. I brevet ber innklagede valgte leverandør om å avgi bekreftelse om at selskapet fra og med 1. november 2013 utelukkende vil bruke biler med Euro 5, samt gi skriftlig beskjed og dokumentere hindringene som ligger til grunn dersom flere kjøretøy er ute av drift samtidig.
- (9) Valgte leverandør signerte 4. oktober 2013 dokumentet *"Kontraktsoppfølging av "Felles anbud på innsamling og transport av avfall fra husholdninger m.v. i Eidsvoll kommune"*, og bekreftet med dette å bruke kontraktsmessige kjøretøy samt å gi skriftlig beskjed ved eventuelle utfordringer med dette.
- (10) Innklagede meddelte også klager, i brev datert 4. oktober 2013, at avviket fra Euro 5-standard i hovedsak skyldtes problemer med kjøretøyene som valgte leverandør ikke kunne lastes for. Det ble også opplyst hvilke tiltak valgte leverandør ville gjøre og at innklagede ville følge opp kontrakten nøye.
- (11) Klager kontaktet igjen innklagede ved brev av 30. januar 2015, og opplyste at innklagede fremdeles benyttet to kjøretøy med Euro-standard 3 for å oppfylle kontrakten. Det ble lagt ved bilder av de aktuelle kjøretøyene med registreringsnummer. Innklagede svarte i e-post av 17. februar 2015 og meddelte at forholdet skulle tas opp med advokat, samt at innklagede ville komme tilbake med nærmere redegjørelse når utfallet i saken var klart. Klager har anført at innklagede ikke har kontaktet klager om utfallet som varslet.

- (12) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 17. mars 2015.
- (13) Under saksforberedelsen av klagesaken har innklagede fremlagt veiesedler for perioden 1. november 2013 til 5. juni 2015. Veiesedlene er lister med informasjon om hver enkelt levering av avfall til Øvre Romerike Avfallsselskap IKS, der avfallet tømmes på vegne av innklagede. Det er opplyst at avfallsselskapet ikke fører kontroll med kjøretøy fra selskap som har egne veiesedler til kjøretøyene, slik valgte leverandør har. Veiesedler skal følge den enkelte bilen og viser hvor mye avfall som er tømt, og utgjør faktureringsgrunnlaget for innklagede. Lister viser tidspunktet for veiing av bilene, registreringsnummer, hvilken kunde det leveres på vegne av, avfallstype og vekten av avfallet som tømmes.
- (14) Det fremkommer av sedlene at de enkelte registreringsnumrene alltid har samme tomvekt, og klager viser til at dette kommer av at tomvekt er forhåndsdefinert. Ellers ville bilens vekt ha variert med antall passasjerer, drivstoffmengede, annen last osv. Siden bilens egenvekt er forhåndsdefinert, veies bilene derfor kun en gang. Slik systemet er bygget opp, er det meningen at veiesedlene følger bilene. Ellers vil ikke avfallsselskapet få en riktig registrering av hvor mye avfall som faktisk blir levert, da bilene vil kunne ha ulik egenvekt.
- (15) Det fremgår av de fremlagte veiesedlene at valgte leverandør i november og desember 2013, altså rett etter den nevnte bekreftelsen, hovedsakelig benyttet biler som oppfylte kravene i kontrakten. Fra januar 2014 til juni 2015 viser sedlene imidlertid at det er brukt flere biler som valgte leverandør ikke hadde angitt i tilbudet. Hver måned utgjør disse bilene halvparten eller mer av valgte leverandørs benyttede biler. Innklagede har bekreftet at én av de to bilene som ifølge veiesedlene er mest brukt har Euro-standard 3. Det er i perioden også brukt andre biler, hvorav minst ytterligere én er bekreftet å ha Euro-standard 3.
- (16) Nemndsmøte i saken ble avholdt 29. juni 2015.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (17) Innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse ved å akseptere en vesentlig endring av kontrakten når valgte leverandør gjennomfører kontrakten med kjøretøy som hadde lavere Euro-standard enn krevet i konkurransen. Det var et minimumskrav i konkurransen at kjøretøyene skulle ha Euro-standard 4. Valgte leverandør tilbød Euro-standard 5, men har brukt og bruker fremdeles kjøretøy som kun oppfyller Euro-standard 3. Bruken har vært kjent for og akseptert av innklagede. Tilbudt pris ville blitt betydelig lavere dersom det var adgang til å benytte kjøretøy med Euro 3.
- (18) Informasjonen som fremgår av veiesedlene må anses kjent for oppdragsgiver da disse blir brukt i forbindelse med fakturering. Uansett måtte oppdragsgiver ha en særlig oppfordring til å avklare forholdet ved å kontrollere veiesedlene, som de hadde tilgang til. Kommunen hadde ut fra omstendighetene en klar oppfordring til å avklare bruken av kjøretøy.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (19) Det bestrides at det er foretatt en vesentlig endring av kontrakten, og følgelig at det er foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.

- (20) Det erkjennes at valgte leverandør i en periode, og i begrenset utstrekning, har benyttet kjøretøy som ikke oppfylte den avtalte utslippsstandarden. Det bestrides imidlertid at innklagede på noen måte har gitt uttrykk for at kontraktens krav til kjøretøyene er fraveket, eller på noen måte har akseptert et slikt avvik utover de begrensede periodene det var behov for reparasjon eller ombygging av biler. Det ble også informert om at minst ett av de brukte kjøretøyene til enhver tid skulle ha standarden Euro 5. Kontrakten stiller dessuten ikke krav til hvilken Euro-standard reservebilene skal ha, slik at dette ikke er et kontraktsbrudd.
- (21) Innklagede var ikke kjent med avviket i perioden november 2013 - juni 2015, og har heller ikke blitt varslet om bruk av andre biler som valgte leverandør forpliktet seg til å informere om i skriv av 4. oktober 2013.
- (22) De fremlagte veiesedlene viser ikke et korrekt bilde av hvilke kjøretøy valgte leverandør faktisk har brukt, ettersom disse har fulgt sjåførene og ikke den enkelte bil. Det føres heller ikke kontroll med dette av avfallsselskapet som tar imot avfallet. Saken kan heller ikke bli tilfredsstillende opplyst uten umiddelbar bevisføring, og må derfor avvises fra behandling.
- (23) Klager kan ikke høres med at tilbudt pris ville ha vært betydelig lavere hvis det i konkurransen hadde vært lempeligere krav til utslippsstandard, da det ikke kan dokumenteres at det ville hatt innvirkning på tilbudt pris.
- (24) Avviket fra det avtalte kan utelukkende betraktes fra et kontraktsbruddperspektiv. Det bestrides at kontraktsbruddet burde ha vært kjent for innklagede, eller var av en slik karakter og et slikt omfang at innklagede hadde plikt til å avvikle kontrakten og kunngjøre en ny anskaffelse.

Klagenemndas vurdering:

- (25) Saken gjelder hvorvidt innklagede har gjennomført en ulovlig direkte anskaffelse, ved at en kunngjort kontrakt om avfallsinnsamling- og transport, som er en prioritert tjenesteanskaffelse i kategori 16, er vesentlig endret. Klagen er rettidig. Anskaffelsens verdi eller hvilke deler av forskriften som kommer til anvendelse er ikke angitt i de fremlagte dokumentene. Ettersom det ikke er bestridt, legges det til grunn at anskaffelsen var kunngjøringspliktig.

Klagenemndas adgang til å behandle saken

- (26) 1. juli 2012 ble det innført nye regler om håndheving av regelverket for offentlige anskaffelser i Norge. Reglene gjennomfører EUs direktiv 2007/66/EF (Håndhevelsesdirektivet) i norsk rett, og innebærer at det er domstolene som skal ilegge sanksjoner som følge av brudd på regelverket for offentlige anskaffelser, herunder ulovlige direkte anskaffelser, som er inngått eller kunngjort 1. juli 2012 eller senere. I saken er både konkurransen og kontrakt inngått før 1. juli 2012. Endringene som utgjør grunnlaget for påstanden om at innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse fant imidlertid sted etter 1. juli 2012. Klagenemnda gir derfor en rådgivende uttalelse i saken.

Ulovlig direkte anskaffelse

- (27) Klager har gjort gjeldende at klagenemnda må avvise saken som uhensiktsmessig for behandling etter klagenemndforskriften § 9 fordi saken ikke kan bli tilstrekkelig opplyst

med fremlagte dokumentbevis. Klagenemnda har kommet til at skriftlig behandling gir et tilstrekkelig grunnlag til å ta stilling til anførslene som er reist i saken. Innklagede kan derfor ikke høres med at saken skal avvises.

- (28) Klager har anført at innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse ved ikke å håndheve kontrakten med valgte leverandør, og ved dette aksepterer en vesentlig endring av kontrakten.
- (29) Etter forskriften § 4-1 bokstav q er en ulovlig direkte anskaffelse en *"anskaffelse hvor oppdragsgiver i strid med reglene i denne forskrift ikke har kunngjort konkurransen"*. Selv om en kontrakt er kunngjort, kan endringer av kontrakten etter omstendighetene være så vesentlige at de i realiteten representerer inngåelse av en ny kontrakt. Ettersom den endrede kontrakten ikke er kunngjort vil dette representere en ulovlig direkte anskaffelse.
- (30) I sak C-454/06 (*"presstext"*) tok EU-domstolen stilling til om endringer i avtalen mellom leverandør og oppdragsgiver var så vesentlige at man i realiteten sto overfor en ny kontrakt. Domstolen uttalte i premiss 35 flg. at en endring skal anses vesentlig dersom den:

"... indfører betingelser, der, hvis de havde fremgået av den oprindelige procedure for indgåelse af en aftale, ville have gjort det mulig for andre tilbudsgivere end de oprindeligt antagne at deltage, eller ville have gjort det mulig at acceptere et andet bud enn det, som oprindeligt blev andtaget.

36 En ændring i en offentlig aftale i dennes løbetid kan betragtes som væsentlig, såfremt den i betydeligt omfang udvider aftalen til at omfatte tjenesteydelser, der ikke oprindeligt var fastsat heri. (...)

37 En ændring kan også betragtes som væsentlig, når den ændrer aftalens økonomiske balance til fordel for tilslagsmodtageren i forbindelse med udbuddet på en måde, som ikke var fastsat i de oprindelige udbudsbetingelser."

- (31) Anførselen om at kontrakten er vesentlig endret er ikke basert på at innklagede og valgte leverandør faktisk har avtalt at valgte leverandør kan utføre kontrakten med andre biler enn de som var tilbudt. Anførselen er begrunnet med at valgte leverandør har misligholdt kontrakten ved bruk av slike biler, og at innklagedes manglende oppfølging og håndhevelse av kontrakten må likestilles med at kontrakten er vesentlig endret.
- (32) I relasjon til doktrinen om vesentlige endringer er det i prinsippet ikke forskjell mellom manglende håndhevelse av en kontrakt, og en tilsvarende avtalt endring. Også i juridisk teori legges det til grunn at: *"failure to enforce the terms of a contract can constitute a change that requires a new award procedure where this operates to change the contract in one of the ways envisaged in presstext, such as changing the economic balance of the contract,"* jf. Arrowsmith¹. Arrowsmith viser videre til en dom² fra England and Wales High Court, Queen's Bench Division, der saksøker blant annet hevdet at the Council (rådet) hadde brutt de grunnleggende prinsippene ved ikke å håndheve kontraktsvilkårene

¹ *"The Law of Public and Utilities Procurement"*, 3. utgave, 2014, s. 591

² *J Varney & Sons Waste Management Ltd v Hertfordshire County Council* [2010] EWHC 1404 (QB) (16 June 2010)

etter at kontrakten var inngått. I dommen legges det til grunn at "*deliberate condoning*"³, altså bevisst tolerering, av brudd på kontrakten kan utgjøre en materiell endring. I tilsvarende retning, se også det danske Klagenævnet for Udbud sin avgjørelse i saken "*Norpharma A/S mod Amgros I/S*", og Steen Treumers⁴ omtale av saken.

- (33) I konkurransegrunnlaget var det oppstilt et kontraktskrav om at kjøretøyene skulle oppfylle Euro-standard 4, i tillegg til at høyere Euro-standard ville gi uttelling under tildelingskriteriet "*Miljø*". Valgte leverandør tilbød kjøretøy med Euro-standard 5, men har i løpet av kontraktsperioden benyttet kjøretøy med Euro-standard 3 for å oppfylle kontrakten. Partene er enige om at slik bruk har funnet sted i perioden.
- (34) Klager kontaktet innklagede i januar 2013, og opplyste at valgte leverandør utførte oppdraget med kjøretøy av Euro-standard 3. Innklagede forklarte i brev av 16. januar 2013 at dette skyldtes reparasjoner og vekstedsopphold, og at det derfor i perioder måtte benyttes reservekjøretøy. I brev datert 4. oktober 2013 krevde innklagede bekreftelse fra valgte leverandør om at det f.o.m. 1. november 2013 kun ville brukes biler med Euro-standard 5 for å utføre kontrakten, og at det skulle gis skriftlig orientering om det oppstod utfordringer med dette. Valgte leverandør signerte bekreftelsen i brev datert 4. oktober 2013.
- (35) Klagenemnda legger til grunn som et klart utgangspunkt at de riktige faktiske forholdene skal fremgå av veiesedlene. Partene er også enige om at det skal fremgå av veiesedlene hvilke biler som benyttes. Det innsamlede avfallet blir veid og levert til Øvre Romerike Avfallsselskap IKS, og de veide mengdene utgjør valgte leverandørs faktureringsgrunnlag. I forbindelse med klagesaken har innklagede lagt frem veiesedlene, der det fremgår at valgte leverandør i november og desember 2013 - umiddelbart etter den nevnte bekreftelsen - hovedsakelig benyttet biler som oppfylte kravene i kontrakten. Fra januar 2014 til juni 2015 er det imidlertid konsekvent brukt flere biler som valgte leverandør ikke hadde angitt i tilbudet. Hver måned utgjør disse bilene halvparten eller mer av valgte leverandørs benyttede biler. Innklagede har bekreftet at én av de to bilene, som ifølge veiesedlene er mest brukt, har Euro-standard 3. Det er i perioden også brukt andre biler, hvorav minst ytterligere én er bekreftet å ha Euro-standard 3.
- (36) Veiesedlene skal som nevnt følge bilen. Innklagede viser imidlertid til at veiesedlene, ifølge valgte leverandørs forklaring, har fulgt sjåførene og ikke bilene. Sedlene gir følgelig ikke et riktig bilde av hvilke kjøretøy som faktisk har vært benyttet. Ettersom bilenes egenvekt er ulik, er dette en påfallende anførsel. Innklagede har ikke nærmere dokumentert at dette stemmer, eller på annen måte vist at det faktisk er benyttet kontraktsmessige biler i større utstrekning enn det som fremgår av veiesedlene. Klager har i sitt brev av 30. januar 2015 til innklagede dokumentert bilder av fire biler som det er observert at valgte leverandør benytter til avfallshåndteringen. Bildene, som viser biler med samme registreringsnummeret som oppgitt på veiesedlene, underbygger at informasjonen som fremkommer av veiesedlene er korrekt. Klagenemnda finner innklagedes anførsel på dette punkt ikke sannsynliggjort.

³ Ibid 2, premiss 208

⁴ Treumer, Steen "*Regulation of contract changes leading to a duty to retender the contract The European Commission's proposals of December 2011*", s. 162, Public Procurement Law Review, 2012, Number 5, pages pp. 153-204, NA223-NA278

- (37) Nemnda er kommet til at valgte leverandørs utførelse av kontrakten representerer et kontraktsbrudd, og at den avvikende kontraktsutførelsen har vedvart gjennom store deler av kontraktsperioden.
- (38) Euro-standarden setter grenseverdier for bilens utslipp av karbonmonoksid, nitrogenoksid, hydrokarboner og partikkelutslipp. Biler med lavere Euro-standard vil være eldre og rimeligere biler. I foreliggende sak er bilene med Euro-standard 3 fra 2003, mens de kontraktsmessige er fra 2009. Valgte leverandør har derfor ved kontraktsbruddet forskjøvet kontraktens økonomiske balanse til egen fordel, jf. også C-454/06 ("*pressetext*") premiss (37). Når det gjelder konkurransegrunnlagets krav om at tilbudte biler skulle oppfylle Euro-standard 4, fremstår dette som et sentralt miljøkrav. Innklagede ville mest sannsynlig hatt plikt til å avvise et tilbud der en del av de tilbudte bilene hadde hatt Euro-standard 3. I tillegg ville dette ha gitt lavere uttelling i tildelingsevalueringen. På denne bakgrunn ville det vært mulig for oppdragsgiver å akseptere andre tilbud enn valgte leverandørs, jf. også C-454/06 ("*pressetext*") premiss (35). Valgte leverandørs bruk av kjøretøy med Euro-standard 3 kan på denne bakgrunn være tilstrekkelig til å konstatere at det foreligger en vesentlig endring av kontrakten.
- (39) Videre blir spørsmålet om valgte leverandørs mislighold, og innklagedes mangelfulle oppfølging og håndheving av kontrakten, må likestilles med at kontrakten er vesentlig endret.
- (40) Som nevnt ble innklagede første gang i januar 2013 varslet om at valgte leverandørs kontraktsutførelse avvek fra konkurransens avtalevilkår. På bakgrunn av henvendelsen tok innklagede kontakt med valgte leverandør, hvilket endte med at valgte leverandør 4. oktober 2013 skriftlig erklærte at selskapet "*utelukkende vil benytte biler med Euro 5 standard i utførelsen av kontrakten for Eidsvoll kommune fom 01.11.2013*".
- (41) Klager varslet igjen innklagede om valgte leverandørs avvikende kontraktsutførelse i januar 2015, og klaget saken inn for Klagenemnda i mars 2015. I juni ba innklagede om å få veiesedlene fra perioden 1. november 2013 til 5. juni 2015 overlevert fra Øvre Romerike Avfallsselskap IKS, der valgte leverandør tømmer avfallet. Ett av de to kjøretøyene som ifølge veiesedlene hovedsakelig brukes for å oppfylle kontrakten er ikke kontraktsmessig, ettersom det kun har Euro-standard 3. Dette erkjenner innklagede.
- (42) Innklagede hevder at valgte leverandør ikke varslet om bruk av biler som ikke oppfyller utslippskravene, og at innklagede heller ikke på annen måte har fått kunnskap om forholdet før veiesedlene nå ble fremlagt. Klagenemnda bemerker at innklagede ikke synes å ha fulgt opp eller håndhevet kontrakten på dette punkt utover å be valgte leverandør om en bekreftelse på rett kontraktsoppfyllelse i oktober 2013. Dette til tross for tidligere varsel fra klager, avdekking av mislighold jf. også brevet i oktober 2013, og at innklagede hele perioden har hatt tilgang til veiesedlene som utgjorde faktureringsgrunnlaget. Heller ikke etter det nye varselet fra klager i januar 2015 foretok innklagede noe for å avdekke eventuelt mislighold og sanksjonere dette.
- (43) Etter klagenemndas syn har innklagede hatt en klar oppfordring til å avdekke om valgte leverandør utfører tjenestene i tråd med kontrakten. Innklagede kunne uten store anstrengelser ha avdekket valgte leverandørs utstrakte bruk av kontraktstridig kjøretøy. Klagenemnda har på denne bakgrunn kommet til at innklagedes manglende håndhevelse av kontrakten utgjør en vesentlig endring. Endringene utgjør følgelig en ulovlig direkte anskaffelse.

Konklusjon:

Eidsvoll kommune har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse ved å unnlate å håndheve valgte leverandørs mislighold av kontrakten.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Tone Kleven

Dokumentet er godkjent elektronisk